

• να θερμοσφίξω απλώνουμαι
τά κάλλη ένοϋ θανάτου

και με ξεφεύγ' ή ύψη σου
αναγελάστρα, πλάνα
και στο βαρϋ άγριοξύπνημα
μοιρολογά ή καρπάνα.

18

Τρέξε πριν με βάλουνε
στο χώμα, ω Έρωτά μου,
νά δραματισθής βαθειά
στα μάτια τά νεκρά μου

πού σου λαχταρίζουνε
ορθάνοιχτα άκόμα
τά χιλιόχρονα μαλλιά
και τάσημένο χρώμα,

και δακρυών χιονόνερο
στερνό θε ν' απολύσουν
τη θολήν εικόνα σου
ν' ακριδοκαθαρίσουν,

όχι νάν τη σβύσουνε,
γιατ' άλυωτη θα μένη
στο πετράδι τών ματιών
διαμαντοκαλισμένη.

9

Τό τελευταίο σου γραμματάκι,
πού σπασταράει άκόμα έμπρός μου,
θα έχω ήβειρει τάχειλάκι
νάν το φιλάω, νάν το φιλάω,

χωρίς πώς θα ζηλοτυπήσης
νά φοβηθώ, φώς μου και φώς μου,
ένα χαρτί κι όταν γροικη όης
πώς άντι σένα τό μιλάω.

10

Θυμούμαι κοί τη σκέψη μου
σκορπίζω και συνάζω
κι ως πέρ' άπ' τά όρια της έυχής
κατάκρυ' αναγαλλιάζω.

Και Άγιος Τάφος λάμπουνε
χαράς πού τά μυρόνει .
τά χείλη, πού κ' ή άνάδα μου
δεν γγίζει, δεν σπιλόνει.

Είδαί ο Θεός ο Άναρχος
ένός ανθρώπου άθρου
και τό Θεό τόν ήλιθε
ό άνθρωπος τού Όρατου !

Κ. Ι. ΒΑΡΝΑΛΗΣ.

ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ ΔΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΑΝΤΡΕΙΑ

Καλά καλά δεν είχε φέξη άκόμα κ' ή κυρά Γαρφουλιά καθόνταν στο κατώφλιο της σκερπική' πολύ της βασάνιζαν τό μυαλό τή τουφέκια πούχαν άκουστή τη νύχτα· κάποιος βέβαια άρρεβώνιασε· μά πηλός και πηλός πήρε· αϋτού ήταν ο κόμπος. "Α! και νά παντρεύονταν ή άνηψιά της ή κόρη τού καπετάν Σταμάτη τού άδερφού της· μά πότε θα γινόταν αϋτό· αϋτό; τό πότε της είχε γείνη μεράκι· λίγο καιρό άκόμα και θα τη φώναζαν την άνηψιά της γεροντοκόριτσο και τότε πώς νά βγῃ ή κυρά Γαρφουλιά νά μιλήση ή νά μαλώτη με γειτόνισσα; τότε καλλίτερα νά μή ζούσε νά ιδῃ τέτλια καταφρόνια... Μά νά πού πρόβαλε μία σκυμένη κάτ' άπ' τη στάμνα της. "Ας τη ρωτήσω, ειπεν ή Γαρφουλιά κ' έσηκώθηκε.

—Βασιλικούλα· φώναξε.

—Βασιλικούλα· κείνη μόλις γύρισε νά ιδῃ πιδε φωνάζει.

—Δέν άκούε λένου· πιδε άρρεβώνιασε απόψ'.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΑΤΡΙΔΑ

(Συνέχεια)

ΟΙ ΧΕΙΜΑΔΙΩΤΕΣ

—Μή κλείση ή Παπαδιά ! δηλαδή ο δρόμος πού διαβαίνει άπ' την κορφή τού βουνού Μυήνου. Αϋτό είναι ο φόβος τών οδοιπόρων. Μή τους πιάση τό χιόνι εκεί επάνω και δέν μπορέσουν νά περάσουν. Γιαϋτό βιάζονται νά διαβούν.

Νύχτα τρισκότιδο περνούσαμε από κεί μέσα στα έλατα. Κάτω λάσπη και από πάνω χιονόνερο.

Στό πλάι μας σάν σκιές κάποιου γλίστρησαν ψάχουντας· ιδώ κ'έκει,κι από πίσω τους ακολουθούχαν βώδια και γιδοπρόβατα.

"Ήσαν χειμαδιώτες· δηλαδή χωρικοί πού πήγαιναν νά ξεχειμάσουν.

"Ανάψαμε ένα κού νά ιδούμε πού βρισκόμαστε. Τά ζώα, τραβηγμένα από τη βροχή, έκινδύνευαν νά κυλίσουν κάτω στα βάθη. Τή ένα τό έπρολάβαμε άρπάζοντας το άπ' την ούρά.

"Όταν εξημέρασε, πλήθος κόσμου, γυναίκες φορτωμένες, παιδάκια ξεπόλυτα και κουρελιασμένα, ζώα γεμάτα από όλων τών ειδών οικιακά πράγματα, έδιαβαίναν, έδιάβαιναν.

"Ο άποκλεισμός τού χειμώνα τους έστερνε πρὶς τά κάτω, ή φτώχεια και ή άνάγκη της εργασίας. Δέν τους κρατεί ο τόπος τους. Είκονες πού σβήνουν κάθε ποίηση και γεμίζουν λύπη.

Κάτω από έναν έλατο πού δέν έκρατούσε την πολλή την βροχή έχει άπλώσει ένα πανί μια οικογένεια πού τις άκρες του κρατούν όρθιοι ο πατέρας κ' ή μάνα για νά προφυλάξουν μισοσβεσμένη φωτιά.

"Από κάτω άπ' τό πανί μια μουσκεμένη και ξεπόλυτη κόρη, ψήνει τό ψωμί για νά φάνε. Κόσμος από μικρούς βαλμένους στην τυραννία και στην πόλεμο με τά στοιχεία.

ΕΚΠΑΤΡΙΣΜΟΣ

Και όμως με όλα τά κακά τού τόπου τους, με όλα τη φτώχεια τους οι Ρουμελιώτες δέν εκπατριζονται· έτσι πολλοί καθώς στον Μοριά, ούδε φεύγουν μακριά και για πάντοτε. Στην Πόλη πηγαινουν οι Καραγεωσιώτες, στην Βλαχία και στην Ρωσία οι Κραββαρίτες, στο Λαύριο και στην Αθήνα οι Δωριείς και οι πλησιέχωροι.

"Εργάζονται πολύ, κοπιαστικά, σχεδόν για τό τί-

ποτε. Και δέν βλέπουν την ώρα νά τρέξουν στα βουνά τους πού κάνει κανείς έφτά καρδιές τό καλοκαίρι, όπως λένε, και ν' αφήσουν τά χειμαδιά τού κάμπου.

Είδα έναν γέρο πού άφρησε τους δικούς του και ήρθε ήμερών δρόμο μέσ' στον χειμώνα για νά πεθάνη τουλάχιστο στο χωριό του.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

"Ένας ύμνος τιμῃ τους χρειάζεται. Αϋτίς βριστούν την Ρούμελη. "Εργάζονται περισσότερο από τους άντρες. Είναι και στο σπίτι και έξω. Μοχθούν κυριολεκτικά. "Ιδίως στην Δωρίδα και στην Ναυπακτία. Σκληροκαγνημένες, ακούρατες, τολμηρές, περήφανες, τίμιες. Αίώνιας δέν άδειάζουν. Κάθε είδος δουλειά κάνουν και έμφορεύονται κόμην.

Τύφλα νάχη ή χαμαφύτησή.

"Επάνω στις κορφές τών ύψηλών έλάτων σκαρφαλώνουν τά τσουπάκια, δηλαδή τά μικρά κοριτσάκια, και συναίζουν την μελίσ, φυτό παρὰ τούτο στα έλατα, για νά ταρίσουν τά μαρτίνια τους, τά σπιτικά ζώα τους πού θα σφαχούν την Λαμπρή ή τού άγίου Γεωργίου.

Πίσω στην ράχη τους έχουν δεμένο τό τσεκούρι, και κάτω στην ρίζα τού δένδρου έχουν άρνημένη τη ρόκα για νά πλέκουν· στον δρόμο όταν γυρίζουν φορτωμένα, κ' έτσι νά μή χάσουν ούτε λεπτό της ώρας.

Πέρα στην Αρπυλιανη, σ' ένα μεγάλο χωριό της Ευρυτανίας, χωριό ιδιότροπο και άξιο για μελέτη, χωμένο μέσ' στο βουνό της "Οξείας και κατοικημένο όλα από βυσκοίς, πούς θα τό πιστεύη, οι γυναίκες όλες βασκοπούλες με τσακρούχια φουντωτά σκαρίζουν τά πρόβατα, αφήνοντας πολλές φορές τους άντρες πίσω νά πλέξουν τη ρόκα.

Και βλέπει κανείς στα μαγαζιά τους άντρες νά πλέκουν ως πού νά γύρη ή μέρα.

Ο ΜΗΟΜΗΟΤΑΣ

Μία μέρα έλαβα γράμμα από ένα φίλο μου, όπου μου έθύμιζε ότι τό μέρος πού παγαινω τρέζεται με μπημπότα, ψωμί άραβουσιτισιο, ξερό, πού δέν τό περνάει βόλι.

Για τό τελευταίο αϋτό είχε άδικο. Οι γυναίκες στην Ρούμελη δέν αφήνουν νά ξεραθῃ ή μπημπότα. Ζυμώνουν πολλές φορές την ήμερα για νά είναι ζεστό τό χαμοκούκι, τό ψωμί πού δέν είναι άνεδατισμένο, αλλά εκ του προχείρου τό βίχνουν· στην φωτογωνιά τού σπιτιού κάτω από την παφιλένια γάστρα.

"Επειτα άμα ξεραθῃ τό ψωμί τό πυρώνουν στην

—Δέν ξέρου Γαρφουλιά· θα σε γιαλάσου, και τράδηξε τό δρόμο της ένώ ή κυρά Γαρφουλιά κάθησε πάλι συλλογισμένη στο κατώφλι της. Τώρα όμως φάνηκε στη θύρα της κι άλλη γειτόνισσα ή Γρύλλαινα. "Απίθωσε τη στάμνα στο κατώφλι, κλείδωσε, πήρε τό κλειδί, φορτώθηκε τη στάμνα στον ώμο και κίνησε για νερό. Καταβιάνοντας τά σκαλιά στοχάστηκε την κυρά Γαρφουλιά και την καλημέρησε. Καλημέρα κυρά Γαρφ. πώς έτσι ταχυνό-ταχυνό δώ; Κείνη δέν άπάντησε γιατί την ίδια στιγμή βωτούσε.

—Κίντες για νερό γλέπου· δέ μ' λές πηλός σύβας· απόψε;

—"Αμ· με τις γιές τό γαμπρό κυρά Γαρφ. ή άνηψιά σ' δά ή Μαρονόη πήρε τό γιό τ' καπετάν Βλάστη.

Αϋτό δέν τό περίμενε ή κυρά Γαρφ. έσπρωξε τη θύρα με θυμό πού κόντεψε νά σπάση και μπήκε μες την αϋλή. "Ακούε εκεί νά δώσουνε σε τέτλια κοπέλλα, ένα σιλιδόνε, ένα σιχαμένον· δέ βρέθηκε άλλο παιδί νά κάνουν; μόνη καταλάβαιναν πώς είχε ο γέρο Βλάστης κάτι παραδάκια κι ούλα ο άδερφός της τάτφαιγα... άχ.. κείνος ο άδερφός της... ο καπετάν Σταμάτης... ές τόν εύρισκε και έδλεπε τι είχε νά του ψάλλη. Αϋτά σκέφτηκε και πνίγοντα τό θυμό της πήγε κι έπιασε τό κατώφλι, γιατί αϋτήν την ώρα θα περνούσαν ο άδερφός της πηγαινόντα στο καφενείο. Και πραγματικά· σε λίγην ώρα παρουσιάστηκε ο καπετάν Σταμάτης με τό κομπολόι στο χέρι.

Τόν προσήρε ή κυρά Γαρφουλιά πριν νά καλημερίση.

—"Εκανε γαμπρό, έμαθα —"Εκανε· γιατί;

—Με τις υγιές σας δά, μον είχες κι άλλη άδερφή νά καλέσης και δέ με κάλεσε και μένα;

—Τί σ' ήθελα νά μ' χαλάτης· παντρεία.

—"Αμ· τέτλια παντρεία, μοίρα σ' και ν' έκανε· χαράμες κοντζάμ· κοπέλλα σ' ένα σχαμένονε. "Αμ· καλλίτερα ένα γύφτο πάρα τόν τσιμπλάρ". Κ' έκλεισε τη θύρα πίσω της.

—Παλαθή ! μουμούριζεν ο άδερφός της.

Κάθε άλλη γυναίκα στη θέση της Γαρφουλιάς θα υποχωρούσε· έγεινε πηλός, δέν ξεγίνεται, θα έλεγε· αϋτή όμως δέν ήταν σάν τις άλλες· είχε μεγάλη μανία σ' δ,τι καταπιάνονταν. "Αφ' ού μια φορά, θυμούνταν οι γειτόνισσες μάλλον με μια κ' έπειδὴς έκείνη την έπνιξε με τις φωνές της, πού ή σωνή της Γαρφουλιάς δέν άκούονταν, τάνει; βλέπει και παραπέρα μια σκεπή, πού κατέβαινε ως ένα γόνα άπ' τη γῆς· άνεβαίνει τό λοιπόν στην σκεπή κι άρχίζει νά ξεφωνίζει τόσο, πού ή άλλη έφυγε κατασκαμμένη άπ' τό θυμό της, κι ο κόσμος έσκασε στα γέλια. "Απ' τόν καιρό εκείνον, δτες μάλλωναν με την κυρά Γαρφουλιά (σχεδόν καθημερινώς) την έλεγαν ξεσκέπαστη, ίσως για νά της θυμίζουν και τη σκεπή. Σάν τέτλια τό λοιπόν πού ήταν ή κυρά Γαρφ. έδ έδειλασε, αλλά σκέφτηκε νά χαλάση την παντρεία.

"Ός την άλλη βδομάδα είχαν τελειώση οι μεπαλδες της άραβώνας και τη δεύτερα πρωί ο καπετάν Σταμάτης πήρε τη βάρκα του και πήγε για ψάρια. "Ήταν ήμερα

φωτιά, που δεν λείπει ποτέ, κ' έτσι κάνουν τις πυρομαχίδες, που λένε.

Ψηλά στ' Αγκράς τους κατοίκους μερικῶν χωριῶν τους λένε τὸ ὕψος κ' ἡ ἀπόστασις αἱ πεδινὸι Καρδιτσιώτες γιατί μόνο καλχηπὶκι ξέρουν, κ' ἡ κυνήγι ἀν βγούν δὲν θὰ τοιφεκίσουν ἀλεύρι πιταρίσιο.

Ἀλλὰ καὶ στὰς ἀν ἔκανε ὁ τόπος τῆς Ρούμελης, πάλι οἰκονομικώτερη κ' ἡρεπτικώτερη τοὺς ἔρχεται ἡμπομπότα.

Παύς δὲν ἔδ' περξένευστ' ἀν μάθη ὅτι ὁ βασιλεὺς μας ἀποκαλεῖται Μπομπότας, ἐπειδὴ διοικεῖ λαὸν πού τρώει πάλι τὸ ἀραβοσίτι;

Καὶ οἱ Τούρκοι καὶ οἱ δικοὶ μας καὶ οἱ Ἀρβανίτες καὶ οἱ Μακεδόνες, ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ, δὲν ἐτύχαινε νὰ ἐμιλήθουν γιὰ ἐθνικὰ ζήτῃματα ἀνακάρουν πάλι τὸ ὄνομα αὐτό.

Τὸ ἄκουσα πολλές φορές καὶ τέλος ἀναγκάστηκα νὰ ρωτήσω καὶ νὰ μάθω ποὺ εἶναι αὐτός ὁ Γκιωργος ὁ Μπομπότας.

ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΗΛΣ ΧΑΜΕΝΟΣ

Ὅπου δὲν ὑπάρχουν δρόμοι μετὰ δάκια, στὴ Ρούμελη ἰδίως, πρέπει νὰ πάρης μιὰ σοβαρὴ ἀποφασίη, νὰ προσεγγίξῃς πάλιν, καὶ νὰ περπατῇς ὅλοισα σ' ἐκθε περὶπτωση. Ἐδῶ μαζίνονται τὶ λέγεται ἱστορικὰ καὶ γρηγορεῖα πνευμάτος καὶ σωφίας. Πολλὲς φορές ἐξέρχεται τὴ ζωὴ ἀπάνω εἰς ἀλκωνὰρ δένδρου πού μετὰ τὴ βοήθειά του περνᾷ στὴ πλάκ' ὑπερτέρου βουνοῦ ὅπου ἐβούλιαζε ὁ δρόμος. Πολλὲς φορές πηδᾷ γκυνάικα καὶ ζεμάτα καὶ πολλὲς φορές ἐκεῖ πού περπατᾷ ἀμέριμνα χώνεται ὡς τὴ μέση στὸ χιόνι ἄχαρνα.

Ὁ δρόμος σου εἶναι διαρκὲς ἱστορία. Καὶ κάθε στιγμή τὴν χάνεις, γιατί τυχίνει νὰ γίνεταί τόσο στενὸς ὅσο οἱ γιδοστράτες, τις ὁποῖες περνᾷς, καὶ πολλὲς φορές συμπιέπει μετὰ τ' αὐλῆς τῶν μύλων πού ἔρχονται ἀπὸ μακριά. Ἐστὶ μιὰ φορὰ ἐβραχίωθηκα στὴν Ἀποκλειστικὰ, μιὰ φράχτρα ἄγρια ὅπου ἐκάρησα μὴ μπορῶντας οὔτε ἔμπροσς νὰ κινῶ οὔτε πίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ

—Καί, Γιάγκο, εἶπε ὁ δάσκαλος, τί μᾶς μαθαίνει ἡ ἱστορικὴ ἡ μέλισσα;

Γιάγκο (ἀφοῦ συλλογίστηκε τί τοῦ ἔτυχε πέρσω) Μᾶς μαθαίνει νὰ μὴν πᾶμε κοντὰ στὸ κυφέλι.

ΣΚΑΡΦΑΛΩΜΑ

(Ἀπὸ γράμμα Κυρίας δικῆς μας)

Τὴν Τρίτῃ ἀνεβήκαμε τὸ Πλατονέρατο (BREITHORN), βουνὸ 10,000 πόδια ἀψηλὸ ἀπὸ τὴν ἀπανωσιὰ τῆς θάλασσας, πού καὶ πρωτόπειροι ἐφνολα καὶ ἀκίντυνα τὸ ἀνεβαίνουν. Κι ἀληθινὰ δὲν εἶχε καμιά δυσκολία. Ζήτημα μοναχὰ ἀντοχῆς. Δηλαδή καλὰ καλὰ δὲν μπορεῖς νὰ πείς πὺς τὸ σκαρφαλώσεις, ἀφοῦ πούθενά δὲν ἀναγκάζεσαι νὰ παραίνεις ἀρκευδιστά. Εἶναι ἐτοι οἱ περὶπατος πρὸς τὴν κορφὴ παγωμένης καὶ ἐπερβολικῆς ἀνηφορικῆς ράχης, περπατῶς ὁμοῦ μακρονδὸς καὶ ἀρκετὰ κουραστικός. Οἱ ὁδηγοὶ σκάβουν τρύπες ὅπου δὲν ὑπάρχοντε φυσικά, καὶ ἀνεβαίνεις ὅπως ἀνεβαίνεις ἀκαλοπάτια.

Ὁ ζυγὸς εἶναι ὁρατότατος, καὶ γύρω του ξανοίγεται μαγεφτικὰ θέα—ἡ Ἰταλία ὡς πέρα στ' Ἀπέννινα, ὁ ἀψηλὸς τοῦ Βέρνας, τὸ Ἀσπροβούνι, τὸ βουνὸ Ρόζα, τὸ Μητροκέρατο, καὶ ἄλλα ἀκέραια πού ἔχει ἡν σωρὸ ὁλόγυρα. Εἴμαστε τυχεροὶ πού πετύχαμε τέτοιον καλὸν καιρό. Ὁ χρωματισμὸς κάθε βουνήσιας θέας δὲν περιγράφεται.

Στὴν κορφὴ φτάσαμε μετὰ 7 καὶ 8 πρωτ', ξεκινώντας ἀπὸ τὴν καλύβα (ὅπου μείναμε τὴ νύχτα) σὲ 4 μετὰ τὰ χαράματα. Ὁ ἀνεμὸς ἐκεῖ ἀπάνον εἶναι καθαριὸ πάγος, καὶ μᾶς κοκκάλασε χέρια καὶ πόδια πολλὰ πρὶν περάσουν τὰ 10 λεπτά πού εἴχαμε γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε. Οἱ ὁδηγοὶ ἤθελαν καὶ καλὰ νὰ πιούμε ἀπὸ λίγο κονιάκ — ὦ θεέ μου, ποτὲς δὲν ἤπια τίποτα τόσο ἀγρία στὴ ζωὴ μου! Οἱ ὁδηγοὶ εἶναι πολλὸν καλοὶ ἀνθρώποι καὶ σὲ προσέχουνε καὶ στὸ παραμυθό.

Τὸ πὺ δισκεδαστὸ καὶ λιγώτερο κουραστικὸ μέρος τοῦ ταξιδιοῦ εἶναι σὰν περνᾷς τοὺς διὸ κρουσταλλῶνες—τὸ GORNER καὶ τὸ Θεόδουλο—γιγαντένια κρουσταλλοχώματα, μ' ἀπανωσιὰ ζαρωμένη σὰ θάλασσας καὶ μετὰ συχνὲς πυκνὲς χαράμαδες. Οἱ ὁδηγοὶ σοῦ κρατοῦνε σφιχτὰ τὸ χέρι, καὶ ἐνὸς κοιτάζεις τις χαράμαδες στὸ βάθος κάτω. Ἡ θέα κάποτε εἶναι καταπληκτικὴ. Οἱ τοῖχοι τῆς χαράμαδας κάτω κάτω βαθιὰ εἶναι καταγάλαιοι (*) καὶ κατασκέπαστοι μετὰ

(*) Ὁ λόγος εἶναι ἐπειδὴ τὸ κρουσταλλο εἶναι ἀπὸ καθαρό νερό, καὶ τὸ νερό ἔχει γαλάζιο χρῶμα. Ἀπὸ τὴν ἴδιαν αἰτία φτίνει γαλάζιος καὶ ὁ οὐρανός—δηλαδή ὅτι λέμε οὐρανὸ εἶναι τὸ χρῶμα τῆς ἀτμόσφαιρας, πού ὄντας ὑγρὰ εἶναι γαλαζόχρωμη. Σημ. Νουμάς.

—Ἐμ γλέψ' γείνηκε ἡ παντρεία μὲ βία καὶ δὲν κάλεσάν με κανένας, εἶπ' ἡ νύφη τῆς γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ, καὶ νὰ μὲς συμπαθεῖ.

—Δὲν πειράζει τίτ' ἔχω γιὰ τὸ μοναχὰ παρακαλῶ νὰ εἴμαστε καλὰ καὶ στὸ γάμο νὰ χορεύουμε. Ἡ Μαρουδὴ ἄρχισε νὰ γελᾷ:

—Θὰ σὲ βάνωμε στὸν κάδο, θεῖά.

—Στὸν κάδο στὸν κάδο γιατί ὅλ' ἰσάμιας θὰ κακίσω ὁ ἄντρας μ'.

—Μ' ἀλήθεια δὲ σ' βρίζουμες κ' ἔναν ἄντρα νὰ σὲ παντρεύουμε.

—Τὸν ἔχω κ' ἔγω τὸ γαμπρό. ὁ ἀντὶς δὲν τὸν ἔχω; καὶ τί, οὔτε προίκα θέλει, οὔτε σπιτί, οὔτ' ἀμπελογράφον. Μιὰ φορεσιὰ ρούχα κ' ἕνα σεντόνι ἄσπρο. (Ἡ Μαρουδὴ ἀρχινῶσε νὰ σκυθρωπάζῃ) Κεῖνος ὁ μεγάλος, ὁ Βισλζεβούλς, πὺς τὸν λένε, ὅς' ἀπ' ὁδὸ (ἐδῶ ἔκοψε τὰ γέλοια)... καὶ τί ταιριασμένα ζευγάρ' κεῖνος σὰν τράος μετὰ μεγάλα... κ' ἔγω παληόγυδα.

—Μ' πὺς δὲ θὰ πῇς στὸν παρὰδετο; εἶπε ἡ Μαρουδὴ

—Σὺ πᾶς ἐπὶ τῆς ἔκανε ἡ μάνα τῆς μὴν πειράζει τὴ θεῖά σ'.

—Τὸ παραδοτέον καὶ τὸ βλαστήμιες πῶδωσα ἔγω γιὰ τὸν παρὰδετο εἶμαι. Ὅμως ἄς τ' ἀφήσωμ' αὐτά. Τὴν ἤθελα νὰ σὲ πῶ; Σὰν πολὺ βιαστήκατε.

—Ἐμ τί βιαστήκαμε πούνι στὰ εἰκοσ'... εἰκοσι χροῶν κοπέλλα ἄλλο δὲ σὲ καρεφεῖ.

ὁρατότατα κρουσταλλῆνα πέφνια, διάφανα διάφανα.

Στὴν καλύβα φτάσαμε πίσω σὲ 2 τ' ἀπομεσήμερο καὶ περάσαμε τὴ λοιπὴ μέρα πλαγισμένοι, γιατί γυρίσαμε ἀποκαμωμένοι.

Ποτὲς ὡς τόσο δὲν καταχαρῆκαμε ἐκδρομὴ τόσο πολὺ.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΟ

ΕΥΛΟΣΚΙΣΤΕΣ—ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

Θάταν ταυτολογία ἀνυπόφορη νὰ ξαναπῶ κ' ἔγω ὅτι τόσο ἄλλοι καθημερινῶς κινεῖται στὴς ἐφημερίδες, τὰ περιοδικὰ, τὰ φυλλάδια, στὸ βήμα ἐπάνω καὶ στὸν ἄερα ἀκόμα, πὺς δηλ. πολιτικὰ κεφάλια δὲν ἔχουν μ.ε. Καὶ ὅμως τὸ ζήτημα εἶναι πάντ' ἀνεξάντλητο καὶ τόσο πολὺπλοκο, οἱ ὅες τοῦ τόσο παραδολὲς καὶ σύνθετες, πού βρίσκει κανεὶς πάντοτε τρόπο νὰ πορεύῃ τὸν σκόπελο τοῦ λεγομένου ἀναμασθήματος. Πολὺ δὲ περισσότερο γιὰ ἐκεῖνον πού ζῇ στὰ ξένα καὶ βλέπει τὰ πράγματα μετὰ τὰ μάτια τῆς οὐδετερότητας, χωρὶς νὰ τὸν ἐπηρεάζουν δηλ. οἱ κρίσεις τοῦ τάδε δημοσιογράφου ἢ τοῦ τάδε ἀδικημένου θεσπύχου. Γιατὶ τὸ δὲν διστάζω νὰ φερῶ τὸ γράμμα μου τοῦτο στὴν πολιτικὴ, ἀπ' τῆς ὁποίας ἐπιτελοῦσε τὴν ῥύθμιση ἐξαρτᾷ τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου ἡ πορεία.

Πρὶν νὰρθει στὰ ὀλοσκόπου πρωτότυπα, πού τόσο εὐστοχα μᾶς χαρακτηρίζουν στὸ ἐξωτερικόν, ὡς δοῦμε καὶ κεῖνα, πού μερικοὶ θέλουν νὰ πουν ὅτι συμβαίνουν καὶ ἄλλου, παραγυρίζουν πού μπορεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ψιττακοὺς καὶ τοὺς πιθήκους τῶν ξενικῶν ἐλαττωμάτων καὶ ὅχι ἄλλον. Ἀφοῦ δὲν εἴμαστε ἱκανοὶ νὰ μιμούμαστε ἀρετῆς, εἶναι περιττὸ νὰ καταφεύγουμε στὰντίθετο ἄκρο γιὰ νὰ δείχνουμε πὺς μοιάζουμε τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια βάζουν ἕνα σπέρτο στὸ στόμα γιὰ τσιγάρο, καὶ πέρνουν τὸ σοβαρὸ τοῦ πατέρα ὕψος, πού τὰ κάμνει κομικά. Ἀν ἀναλύσουμε λίγο τὰ συστατικὰ τῆς ἀπυλογίας αὐτῶν τῶν συμπεριφορῶν—ὅπως ἡ θὰ βρούμε ὅτι δὲν ξέρουν καμιά φορὰ τί μιλοῦνε ἀπ' τὸν πολὺ, ὡς φαίνεται, ζῆλό τους, καὶ παραφουσκώνουν τοὺς ἰσχυρισμούς τους μὲ βεβαιωμένα ἐπιχειρήματα, μὲ ἕνα εἶδος φαύλων κύκλων καὶ μὲ σφίγματα, πρᾶγμα φυσικώτατο, ἀφοῦ τὰ καθυπερῶ ἐπιχειρήματα εἶναι

—Ὅχι αὐτὸ μόνον τί λέω ἔγω; ὁ γαμπρός εἶναι στὴν Ἀμερικὴ ὅσο ν' ἄρθη θὰ λὰ κυττάξῃ νὰ μὴν τὸ γυρῇ ἄλλος τὸ κορίτσι καὶ πάλι αὐτὸς δικὸς σὰς ἦταν.

—Τί λόγια ν' αὐτὰ; δαμένο στὸ παλοῦκι τὸν ἔχῃ τὸ γαμπρό.

—Ἐμ γαμπρό νὰ ἔχομε καὶ γαμπρό νὰ γυρεύουμε, εἶπε κ' ἡ Μαρουδὴ μετὰ τὴν ἀφέλειά της.

—Καὶ τᾶλλο, εἶπ' ἡ μάνα τῆς, ἀν δὲν τὸν κάναμε μείε, εἶναι τόσοι ξενιτεμένοι σ' Ἀμερικὴ πῶχνη κορίτσια καὶ ἀδερφάδες; σήμερα ταχυὰ μπορούσαν νὰ τὸν κάνομε γαμπρό καὶ τίτ' ἔχω παιδί!

—Δὲ λέω καλὸ καὶ ἄξιο τὸ παιδί, μὰ καὶ σὲ τίτ' ἔχω μορφοκοπέλλα δὲν ταιριάζ' δὲν εἶναι παιδί νὰ τ' ὀρεχτῇς ἔγω ὅσο γλέπω στὸ χορὸ κίνο τὸ παιδί τς Ἀντώννας, τὴ νὰ σ' πῶ. Λεβέντης σωττός; νάμουνα κορίτσι θελὰ τὸν κάμω ἀγαπητικὸ ἂν δὲ μ' τὸν ἔδωσαν. Νὰ γιατί δὲν ἔκανάτε αὐτόνα, ἀφοῦ τὸ γύρισε τὸ κορίτσι;

Ἡ Μαρουδὴ κατέδρασε τὰ μάτια.

—Ἡμεῖς ἕνα κορίτσι εἴχαμε, τὸ πάντρεψάμε δὲν εἴχαμε δέκα νὰ κάνομε καὶ τοῦτον νὰ κάνομε καὶ κεῖνον. Κι ἀπὸ... ὁ γιὸς τς Ἀντώννας ἔχ' ἀπὸ πέρ σ' ἀπ' μᾶς ἔφαι νὰ τὸν κάνομε γαμπρό; τί προξενιὲς καὶ τί τὸ κορίτσι; ὅπ' τῶδ' ὀρεσκε

Ἡ Μαρουδὴ κατακόκκινη ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴ μάνα τῆς σὰ νὰ τῆς ἔλεγε μὴ μπορῶντες.

—Τίποτε ραβασάκια;

καλοκαίριν'—χειμῶνας καιρὸς—στὸν οὐρανὸ κανένα σύννεφο, τ' ἀντικρινὰ βράδια λαμποκοποῦσαν στὸν ἥλιο κ' ἐφάνταζαν σὰν κατὰ ζωτικὰ παλάτια. Ἄστραφταν ἀπὸ μακριὰ τὰ πρᾶσινα φύλλα τῶν πουρναριῶν ὁρρολοισμένα καὶ τὸ κυπαρίσσι τῆς ἐκκλησιᾶς στυλόνονταν ἡλιόλουστο στὸν γαλάζιον οὐρανόν. Βαστοῦτε ὁμοῦ καὶ λίγη τσικούρα ἀπ' τὴν χτεσινὴ κακοκαιρίαν. Μέσα στὸ σπῆτι τοῦ καπετάν Σταμάτη ἡ θεῖα Λίνη, ἡ γυναῖκα τοῦ κ' ἡ κόρη τῆς ἡ Μαρουδὴ, κάθονταν μπροστὰ στὴν χαμηλὴ παραστιά ὅπου ἔκειεν ἡ φωτιὰ σὰν χαρούμενη, μετὰ κοκκινοκίτρινη λαμπάδα. Ἦ ἀκούονταν ὁ ξηρὸς κρότος πού καθοῦρεταισαν καφέ. Ἀπάνω στὰ μικρὰ παραθυράκια πλήμμυρουσεν ὁ ἥλιος καὶ χύνονταν ξανθὸς καὶ στὸ πάτωμα, στρωμένο μετὰ ποικιλόχρωμο στρωσίδι πού ἔχε ὕφαν' ἡ Μαρουδὴ μετὰ τὰ χέρια της. Μιλοῦσαν οἱ δύο γυναῖκες γιὰ τόσα μικροπράγματα τῆς παντρείας ὅταν φάνηκε ἡ θεῖα Γαρφουλιὰ μετὰ τὸ ἀνοιγμὰ τῆς θύρας ψυχρὸς ἀέρας μπῆκε στὸ μικρὸ σπιτάκι γιατί ἀπ' τῆς θύρας τὸ μέρος βαστοῦσαν ἀκόμα τὸ πρῶτον ἀπόσπιο.

—Καλὴμέρα σας εἶπεν ἡ κυρὰ Γαρφ. καὶ μετὰ ὕψος μας, μετὰ καλὸ νὰ δεχτοῦμε τὸ γαμπρό (ὁ γαμπρός ἔλεγε στὴν Ἀμερικὴ) καλὲς στεφάνωσες.

—Εὐχαριστοῦμε, εἶπαν οἱ δύο γυναῖκες. ἔλα νὰ καθῇς σιμὰ στὴ φωτιὰ γιατί κ' ἔχει τσικούρα σήμερα. Κεῖνη στρώθηκε στὸ χράμι καὶ πύρωσε τὰ χέρια της.

—Μόλιναν μετὰ τις ὕψεις σας κ' ἔγω δὲν ἤξερα τίποτα ἡ καμμένη.